චූළඅස්සපුර සටහන්

My immense gratitude to the great Noble council of Akanitta brahma realm

16/08/2013

This diagram was constructed under the guidance of the Arahant Great Brahma Sahampati for whom I am so grateful. 19/10/2012

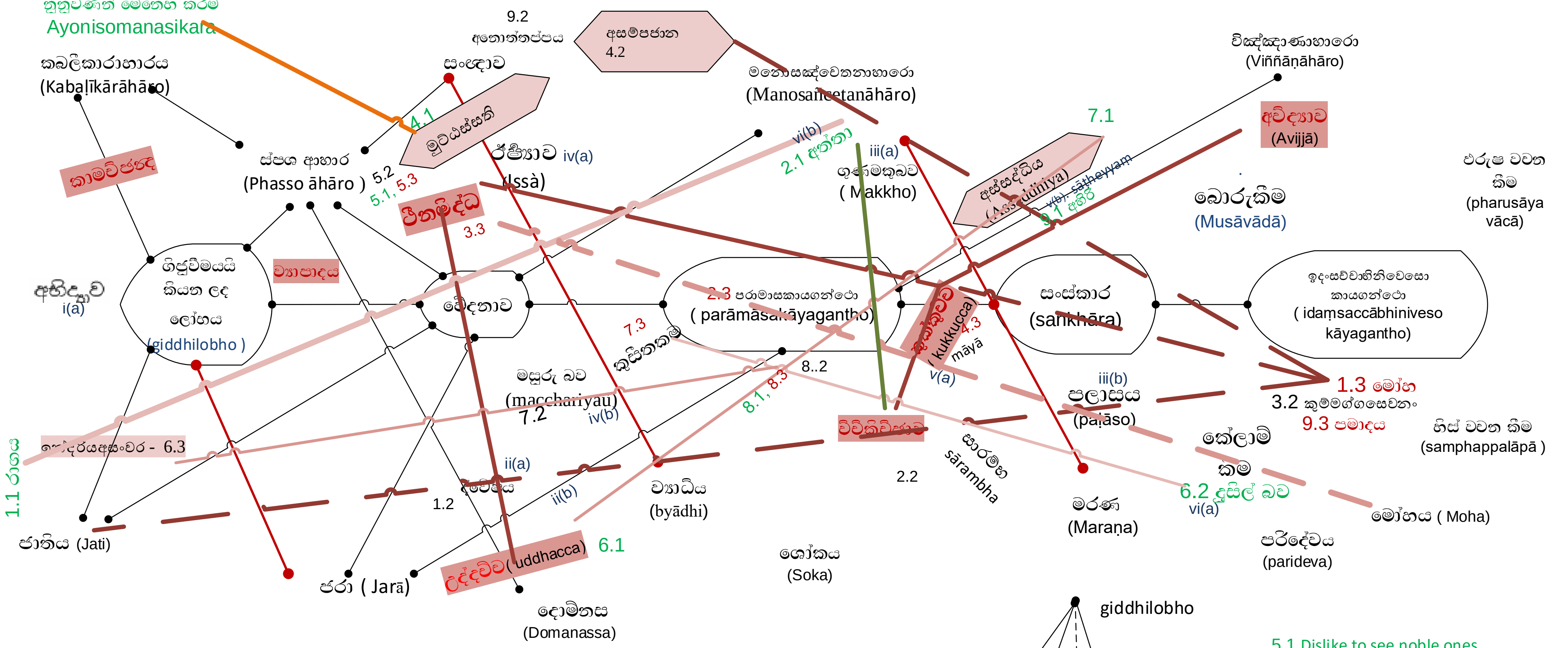

1) Greed(lobho), Issā leads to lying(Musāvādā
2) Ill-will(byāpāda), Derogation(Makkho) leads to harsh speech (pharusāya vācā)
3) Hate(dosa), Disparaging(paḷāso) leads to slander(pisuṇāya vācā)
4) Delusion(Moha) leads to frivolous talk

i(a) abhijjhā - covetousness
i(b) byāpādo- ill-will
ii(a) kodho - Anger
ii(b) upanāho - hostility
iii(a) makkho - derogation
iii(b) paḷāso - disparaging
iv(a) issā - envy
iv(b) macchariyaṃ - stinginess
v(a) māyā - hypocrisy
v(b) sāṭheyyaṃ - fraud
vi(a) pāpikā icchā - evil desires
vi(b) micchādiṭṭhi -wrong view .

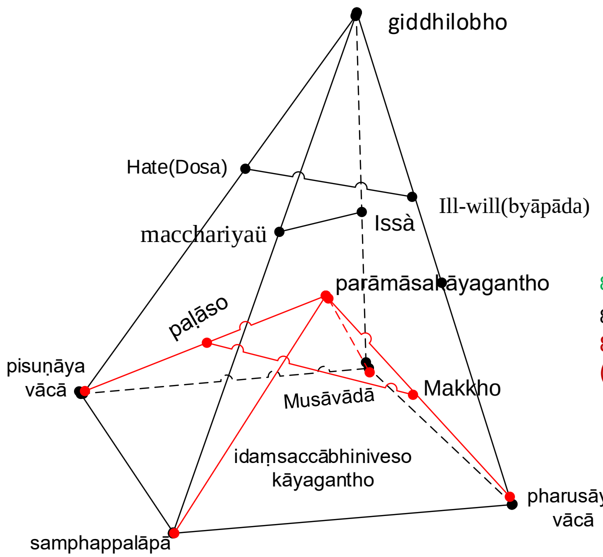

5.1 Dislike to see noble ones
5.2 dislike to hear the noble Teaching
5.3 the reproaching mind (upàrambhacittata)

7.3 Indolance

8.1 Disregard (anādariya)
8.2 Stubbornness(dovacassata)
8.3 Friendship with the wicked (pāpamittata)

9.1 Shamelessness
9.2 Reckless (anottappa)
9.3 Lacks seriousness (Pamāda)

Ref: http://www.visuddhimagga.info/

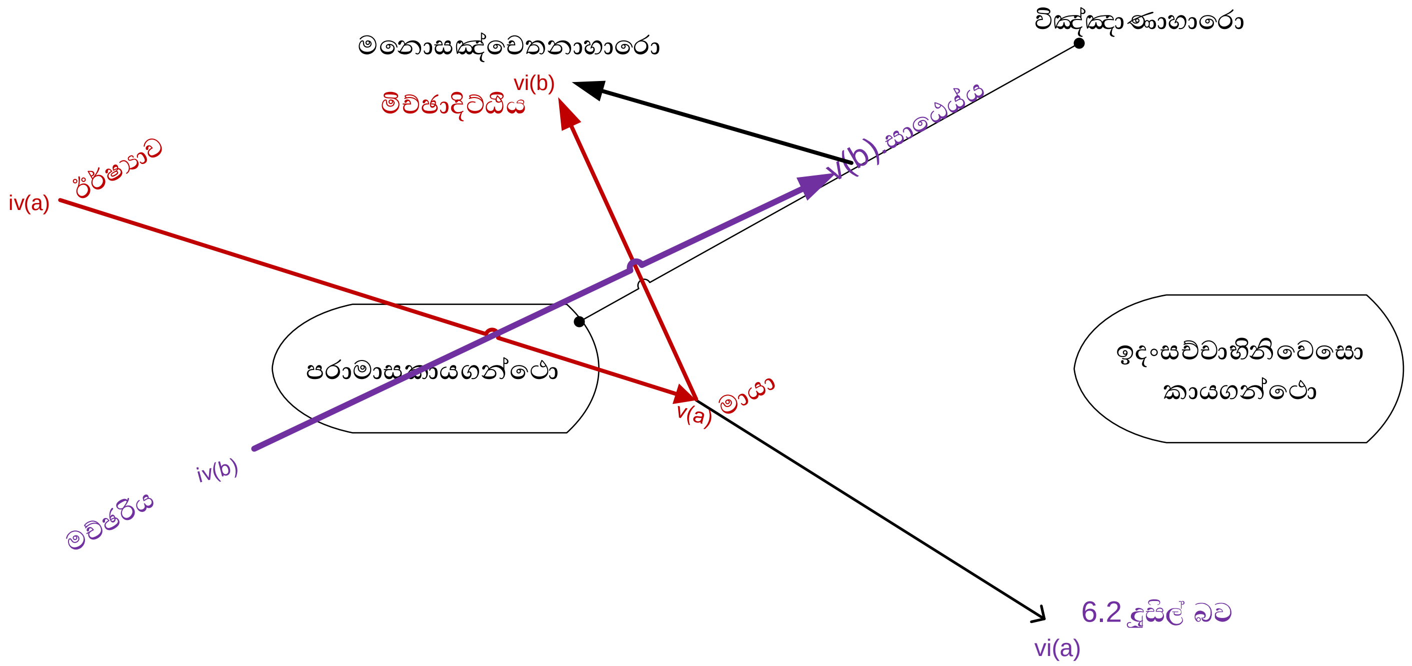

- මායාව සහ සාඨෙය්‍ය නිසා මිච්ඡා දිට්ඨි ඇතිවන බව දක්නේ විශාල සමාධියක් ඇතිවේ.
- මිච්ඡා දිට්ඨි ඇති අයෙකු, මැරෙන අය නැවත ඉපදීමක් නැත යැයි පවසන්නේ නම් එය වංචාව වේ. ඔහු එය ලාභයක් යැයි සිතයි. මෙම අලස පුද්ගලයා කුසල් වැඩිය යුතු නැත යනුවෙන් සිතයි.
- මහාඅස්සපුර සූත්‍රය සිහි විය.
- “මහණෙනි, ශ්‍රමණ බව කරන්නාවූද, බ්‍රාහ්මණ බව කරන්නාවූද. ධර්මයෝ කවරහුද? a) ‘හිරි ඔතප් (ලජ්ජා, භය) දෙකින් යුක්ත වූවෝ වන්නෙමු’යි මෙසේ වනාහි තොප විසින් හික්මිය යුතුයි. මහණෙනි, තොපට මෙබඳු අදහසක් විය හැක්කේය. ‘අපි හිරි ඔතප් දෙකින් යුක්තවීමු. මේ ප්‍රමාණ වන්නේය. මෙපමණකින් කටයුතු කෙළෙමු. අප විසින් මහණකමෙහි පල ලබනලදී. මින්පසු කළයුත්තක් නැතැ’යි තෙපි මෙපමණකින්ම සතුටට පැමිණිය හැකිය. “මහණෙනි, තොපට කියමි. මහණෙනි, තොපට දන්වමි. මත්තෙහි කටයුතු ඇති කල්හි මහණකමින් පල ලබනු කැමති තොපගේ මහණකමෙහි පලය නොපිරිහේවා.
- b) කයින්, වචනයෙන්, සිතෙන් පැවැත්ම පිරිසිදු වන්නේය, c) ආජීව පිරිසිදු වෙයි, d) ඉන්ද්‍රියයන්හි රක්නා ලද දොර, e) භොජනයෙහි පමණ දන්නෝ, f) නිදිවැරීමෙහි යුක්තප්‍රයුක්තය, g) ස්මෘතිසම්ප්‍රජන්‍යයෙන්, h) අභිජ්ඣාය, බ්‍යාපාද, ථීනමිද්ධං උද්ධච්ච කුක්කුච්ච විචිකිච්චාවෙන් සිත මුදාගනී, i) ධ්‍යාන 4 උපයාගෙන වාසය කෙරේ j) පුබ්බෙනිවාසානුස්සතිඤාණය , චුතූපපාතඤාණය, ආසවානං ඛයඤාණය.
- මෙසේ මෙනෙහි කරන්නේ සූර්යයාගේ බ්‍රමණය දැකිය හැකිවිය. මෙහිදී මා පෘථිවියේ නොසිටියේය.

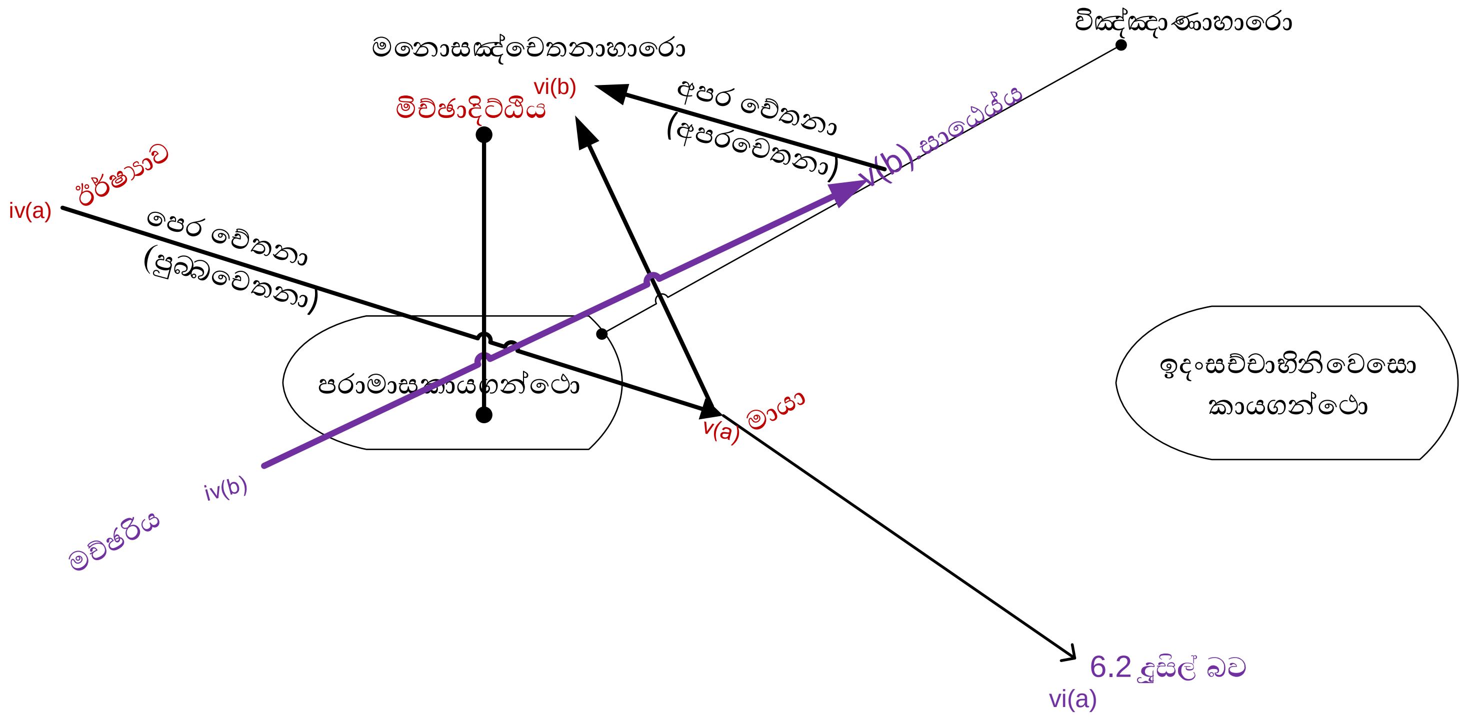

කුමක් නිසා සාඨෙය්‍ය ඇතිවේද?

අකනිට්ඨාවේ සිටින රහතන් වහන්සේලා සාඨෙය්‍ය පහ කර සිටී. එම අය

1. රූපය ලාභ වශයෙන් නො ගනී.
2. වේදනාව ලාභ වශයෙන් නො ගනී.
3. සඤ්ඤාව ලාභ වශයෙන් නො ගනී.
4. සංස්කාර ලාභ වශයෙන් නො ගනී.
5. විඤ්ඤාණ ලාභ වශයෙන් නො ගනී.

එම අය කරුණාව නිසා ධර්මය දෙනු ලබයි. මච්ඡරියේ ඉඳන් සාඨෙය්‍යට යන දුරයි, ඊර්ෂ්‍යාවේ ඉඳන් මායාවට යන දුරයි දෙක එකම දුර යැයි දැකීමෙන් මනස ඉතා විශාල වන්නේය.

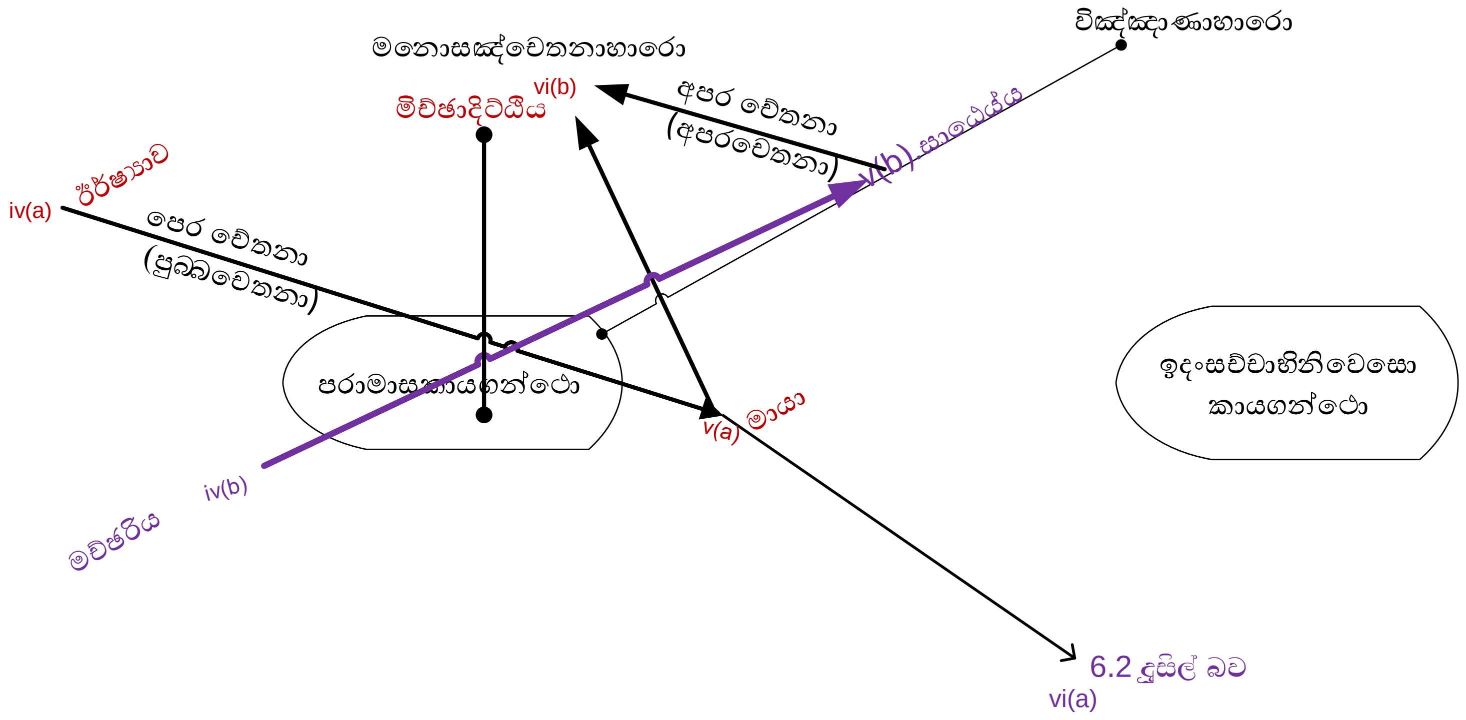

පෙර චේතනා සහ අපර චේතනා

මිච්ඡා දිට්ඨිය ඇතිවුවහොත් සියලු නරකදේ ඇතිවන්නේය.

- පෙර චේතනා (පුබ්බචෙතනා): ඊර්ෂ්‍යාව -> මායා.
- අපර චේතනා -(අපරචෙතනා): මච්චරිය -> සාඨෙය්‍ය.

උදාහරණ: කෑමට පෙර සහ පසුව

i (අභිධ්‍යා, ව්‍යාපාද) -> ii (ක්‍රෝධය, උපනාහය) ->iii (මක්ඛය, පළාසය)-> iv (ඊර්ෂ්‍යාව, මසුරුබව)-> v (මායා, සාඨෙය්‍ය)

- හත් වෙනි ධ්‍යානය මගේ යැයි නොගන්නේ නම් උපෙක්ඛා අප්‍රමාණය පවතී. මෙය සිදුවන්නේ, සාඨෙය්‍ය ඇතිවුවහොත් මිච්ඡා දිට්ඨිය ඇතිවේ යන දැනීම, දැකීම නිසයි.

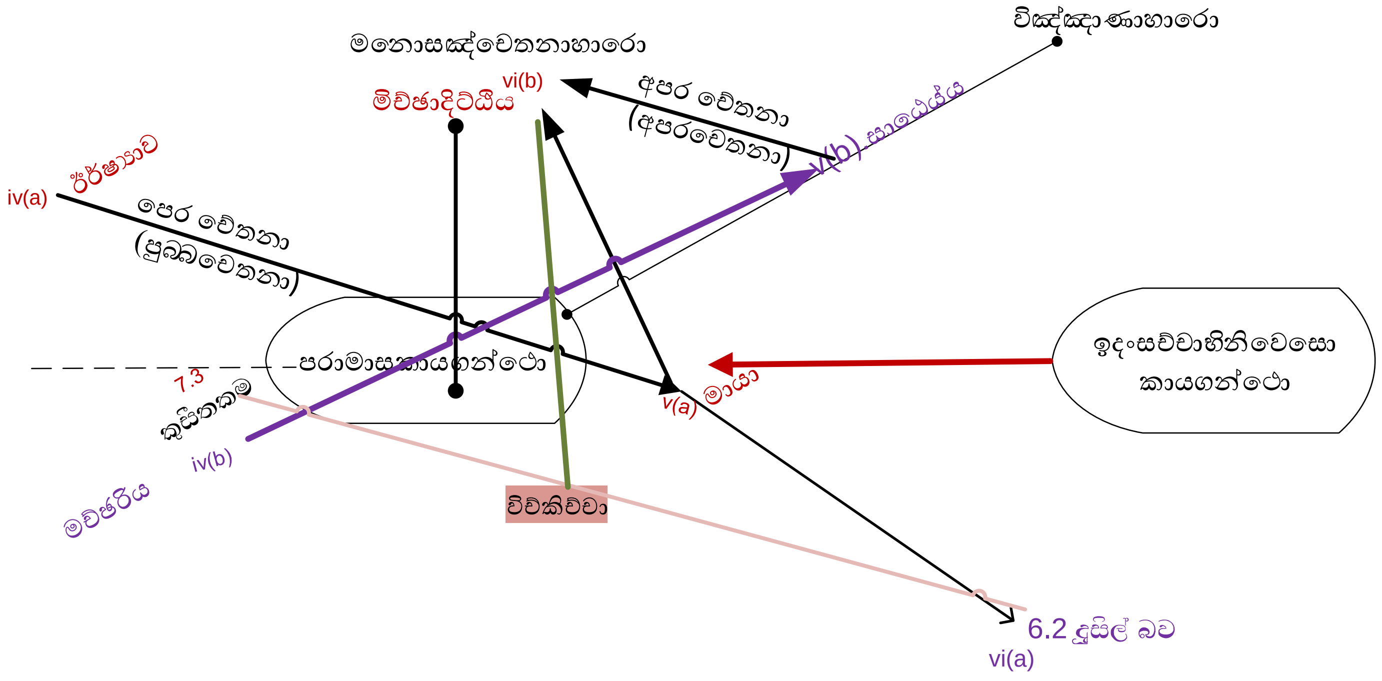

චේතනා කෙරෙහි උපෙක්ඛා

- කාමච්ඡන්ද -> ව්‍යාපාද -> ඊර්ෂ්‍යාව ->මායා

  මෙහිදී ඉදංසච්චාභිනිවේසකායගන්ථය පරාමාසකායගන්ථය ඇතුලට ඇදෙන්නේය.
- ඉහත ධර්මය දකින්නේ සිත නතරවේ, මෙලෙස තමා කැමති කාලයක් සිටිය හැකිය.
- ඉදංසච්චාභිනිවේසකායගන්ථය පරාමාසකායගන්ථයෙන් වෙන්වන අවස්ථාවක් තිබිය යුතුය.
- මෙය විචිකිච්ඡා ඇති අවස්ථාවේදීය. පෙර ගත්තාවූ දේ හරිද? මෙහිදී සැකයෙන් (කථංකථාසල්ලයෙන්) කැරකවීම සිදුවේ. දැන් අපර චේතනා සිදුවේ.
- පෙර චේතනා සහ අපර චේතනා ගැළපීම නොවන්නේ නම් තීරණය ගැනීම පසුවට කල් දැමීම සිදුවේ. ගැළපීම සිදුවන්නේ ආනන්තරික සමාධිය ඇතිවිටය.

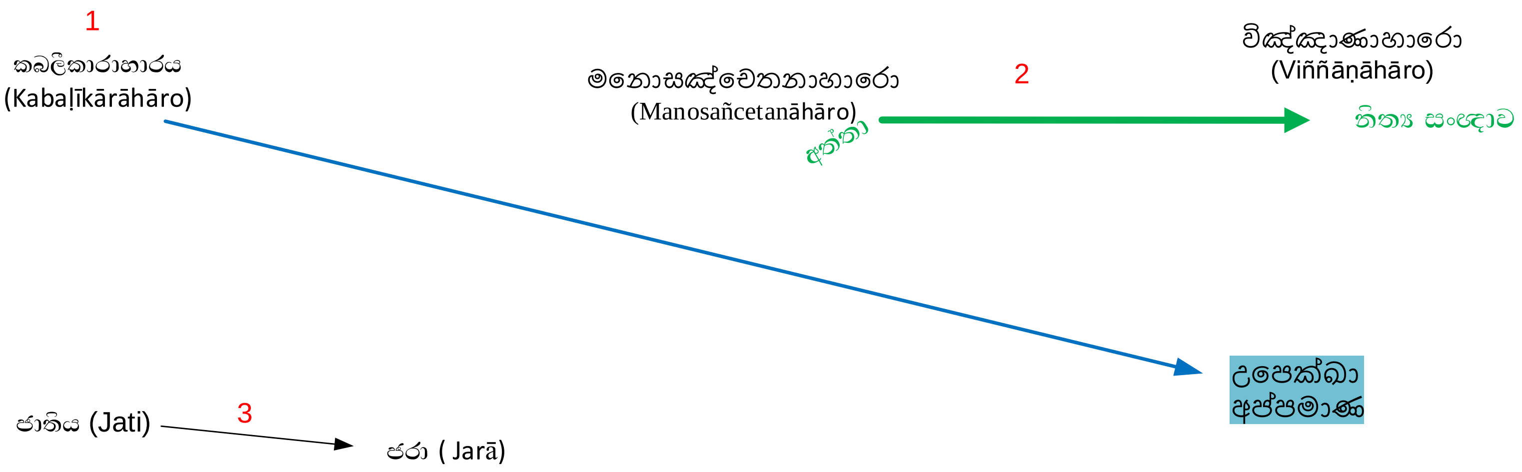

අපර චේතනා නතර වීම නිසා චේතනා කෙරෙහි උපෙක්ඛා

- ජාති -> ජරා -> ව්‍යාධි -> මරණ. මරණය වන්නේ නම් නිත්‍ය නොවේ.
- නිත්‍ය නොවන්නේ නම් විඤ්ඤාණය නොපිහිටයි. අනිත්‍ය නම් සාත අසාත තීරණ නොගනී. සාත අසාත නොවන්නේ නම් මෝහ සල්ලයෙන් කැරකවීම නොවේ.
- විඤ්ඤාණය නොපිහිටන්නේ සිත නතරවේ. මෙය අපර චේතනා නතර වීමෙන් සිත නැවතීමය. මෙහිදී පහත ක්‍රියාවලිය සිදු නොවේ.

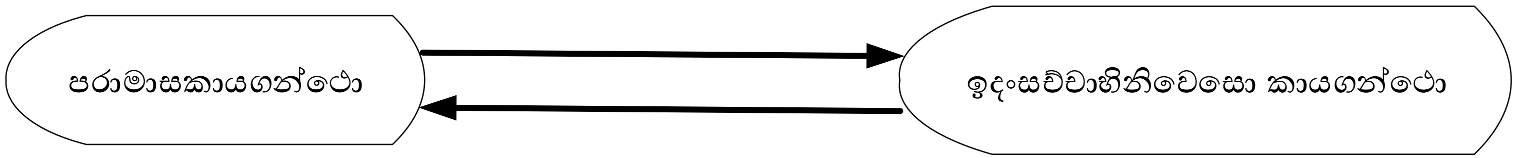

කුමක් නිසාද? නිත්‍ය යන අදහස ඉදංසච්චාභිනිවේසකායගන්ථය තුළට නොයයි. මනස දෝමනස්සයට ඇතුළු නොවේ. කාමච්ඡන්දය නැත.

- කවුරු හෝ දැක්කත් නොසිතයි, විචාර නොකරයි. දැනීම පමණක් ඇත.
- 6 වන පිටුවේ සදහන් පෙර චේතනාව නතර වන අවස්ථාවේදි විඤ්ඤාණය නොපිහිටයි නම් අත්තා (self) නැත. විඤ්ඤාණය පිහිටයි නම් අත්තා (self) ඇත.